

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 239/2021-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **STAVOINVEST-EU, s. r. o.**, Mládežnícka 359, Krasňany, IČO 48 027 472, zastúpenej advokátom Mgr. Lukášom Kysuckým, Vojtecha Tvrdeho 1, Žilina, proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 41 C 54/2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. apríla 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 41 C 54/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“). Domáha sa tiež priznania finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní, v ktorom sťažovateľka vystupovala v procesnom postavení žalovanej v 3. rade, rozhodol uznesením z 23. mája 2018 o zastavení konania a priznaní nároku žalovaných v 1. až 3. rade na náhradu trov konania. Uznesenie o zastavení konania v časti výroku o náhrade trov konania nadobudlo právoplatnosť 26. júna 2018.

Okresný súd uznesením z 12. februára 2021 rozhodol o výške náhrady trov konania sťažovateľky. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 16. marca 2021.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu dlhodobej nečinnosti okresného súdu, ktorý o výške trov konania rozhodol takmer po troch rokoch. Prietahy v napadnutom konaní neboli spôsobené konaním sťažovateľky ani právnou zložitou prejednávanej veci. Z dôvodu dlhodobej právnej neistoty sťažovateľka požaduje aj finančné zadostučinenie v sume 1 000 eur.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky je námietka, že okresný súd bol v napadnutom konaní dlhodobo nečinný a rozhodol o výške náhrady trov konania sťažovateľky takmer po troch rokoch.

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (IV. ÚS 90/2010, I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020).

7. Pri rozhodovaní o sťažnostiach pre porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote ústavný súd vychádza z toho, že ich cieľom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu alebo iného štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na príslušnom súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želaného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017, III. ÚS 171/2020).

8. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého ústavná sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. III. ÚS 355/2012, I. ÚS 390/2019, II. ÚS 291/2020).

9. Ochrana základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa v konaní pred ústavným súdom poskytuje len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany k porušeniu označených práv označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (napr. IV. ÚS 637/2013, II. ÚS 518/2014, II. ÚS 176/2019). Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená, už nedochádzalo k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. II. ÚS 55/02, IV. ÚS 223/2010, III. ÚS 462/2017, IV. ÚS 149/2018, II. ÚS 464/2018). Tento právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESLP (Obluk proti Slovenskej republike, rozsudok z 20. 6. 2006, č. 69484/01, body 62 a 63; Mazurek proti Slovenskej republike, rozsudok z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

10. V danej veci ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh považuje za preukázané, že v čase, keď sa sťažovateľka obrátila so svojou ústavnou sťažnosťou na ústavný súd (15. apríl 2021), bola právna vec sťažovateľky v merite veci, ako aj v etape rozhodovania o výške trov konania právoplatne skončená (bod 2 tohto uznesenia). Právna istota bola teda nastolená v čase pred podaním ústavnej sťažnosti. Sťažovateľka, ktorá sa domáha ochrany svojich označených práv vo vzťahu k napadnutému konaniu okresného súdu, sa so svojou ústavnou sťažnosťou na ústavný súd obrátila v čase, keď už tento prostriedok nápravy vo vzťahu k označenému konaniu okresného súdu aj v časti rozhodnutia o výške priznanej náhrady trov konania nebol objektívne spôsobilý splniť svoj účel (obdobne I. ÚS 572/2017, II. ÚS 433/2018, II. ÚS 36/2021).

11. Na základe uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

12. Pretože ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2021

Peter Molnár
predseda senátu